

NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Liepos-July 26 d., 1975 m.

Kaina 15c

173

AMERIKA NEPRIPAŽINS LIETUVOS PAGROBIMO

ATSTOVŲ RŪMAI ATMETĖ SIŪLYMĄ DUOTI TURKIJAI KARINĖ PARAMĄ

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai ketvirtadienį atmetė Vyriausybės pasiūlymą tiesti Turkijai ginklus ir amuniciją. Po aštrų ir gyvų debatų atstovai 223 — 206 balsais nutarė neduoti Turkijai jokių ginklų. Šis balsavimas laikomas asmeniniu smūgiu prezidentui Fordui, kuris daug laiko sugaišino, aiškindamas atskiroms atstovų grupėms, kodėl Turkijai reikia duoti karinę paramą. Prezidentas pareiškė savo "gilų nusivylimą". Atstovų Rūmų sprendimas tik padarys rimtą ir nepataisomą žalą Amerikos gyvybiškai svarbiems saugumo interesams" pasakė prezidentas Fordas.

Šis balsavimas suskaldė kongreso narius, nes jie balsavo ne pagal partijų liniją. Panašius politinių įsitikinimų žmonės balsavo skirtingai. Net 39 republikonai balsavo prieš paramą Turkijai, taip pat ir 184 demokratai.

Vyriausybės įstatymas, kuriuo buvo atmetas, būtų leidęs duoti Turkijai 185 mil. dol. vertės ginklų, kurie jau buvo pakeliui į Turkiją, kai buvo paskelbtas draudimas vasarą 5 d. Įstatymo projektas būtų leidęs Turkijai pirkti karines prekes už grynus pinigus Amerikos rinkoje. Turkija nebūtų galėjusi gauti kreditų. Tačiau ir toks kompromisinis vyriausybės pasiūlymas buvo atmetas, Amerikos graikams įrodinėjant, kad Turkija sulaužė sutartį su Amerika, kurios ginklai buvo leidžiami naudoti tik Turkijos gynybai, o turkai juos panaudojo Kipro salos invazijai.

Debatuose vyriausybės šalininkai, vadovaujami Thomas Morgan, įrodinėjo, kad Turkija gali uždaryti labai svarbią Amerikos bazę: Diyarbakir, kur yra tolimų distancijų radaro įrenginiai, kurie stebi ir seka sovietų raketų lizdus. Kita bazė Sinope savo kompiuteriais renka žinias apie judėjimą Juodojoje jūroje. Trečia žvalgybos bazė Karamursel stebi sovietų laivų judėjimą iš Juodosios ir Viduržemio jūrų. Be šių bazių sovietų parama arabams karo su Izraeliu atveju gali likti nesekama, nepastebėta.

Turkijos vicepremjeras Turhan Feyzioglu pareiškė, kad suvaržymai Amerikos bazėms gali būti neišvengiami. Bazių egzistencija sudaro Turkijai gresmę, nes be ginklų Turkija nebegalėtų ginti nei savęs nei Amerikos bazių, kurių Turkijoje yra 26.

Turkijos kariuomenė turi 365,000 vyrų ir aviacija turi 290 lėktuvų, laivynas yra 15 povandeninių laivų ir 14 naikintuvų. Visiems jiems reikia amunicijos ir atsarginių dalių, kurių kongresas nutarė neduoti.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas ketvirtadienį davė interviu keliems New York Times korespondentams ir kalbėjo su jais apie pirmus savo pareigų prezidentūroje metus. Didžiausias prezidento nusivylimas per pirmuosius metus buvęs Kambodijos ir Pietų Vietnamo praradimas komunizmo bei Vidurinių Rytų taikos ieškojimas.

IS VISO PASAULIO

LONDONAS. — Britanijos vyriausybė paskelbė, kad bedarbių skaičius liepos mėn. vėl pakilo ir dabar siekia 1,087,869. Tai didžiausias bedarbių skaičius nuo 1940 metų. Infliacija Britanijoje auga 30% per metus greitai.

LIMA. — Peru karinė vyriausybė nusavino Marcona Mining Co., kuri priklauso amerikiečiams. Ši kasyklų bendrovė turi geležies kasyklą 300 mylių nuo Limos miesto. Kasyklos rūdą sudaro 80% Peru valstybės eksporto.

ZENEVA. — Amerika pasiūlė nusiginklavimo konferencijai ieškoti būdų, kaip aptarti ir matuoti visų valstybių karinės išlaidas. Sunku susitarti dėl karinių būdžetų sumažinimo, kada nėra tikrų, patikimų būdų, išmatuoti, ką biudž. mažinimai reiškia kiekvienai valstybei. Nusiginklavimo konferencijoje dalyvauja 30 valstybių.

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė ištrėmė Christian Science Monitor korespondentą Dan Southerland, nes jis nesilaikė cenzūros taisyklių. Ateityje Indija nereikalaus korespondentų pasirašyti pažadą laikytis taisyklių, tačiau korespondentai turės pasiimti visą atsakomybę už savo siunčiamas iš Indijos žinias.

LONDONAS. — Britanija planuoja nesuimti daugiau šiaurinėje Airijoje įtariamų teroristų. Iki Kalėdų iš kalėjimų bus paleisti 246 įtariamieji, kurie buvo izoliuoti kalėjimuose. Britai jau paleido 350 kalinius, laikytus kalėjimuose be teismo. Už teroro veiksmus kalėjimuose sėdi 1,363 asmenys.

MASKVA. — Du rusų kosmonautai, kurie dalyvavo bendrame su amerikiečiais skridime, buvo atvežti į Maskvą. Sovietų kosmonautų viršininkas Beregovas pareiškė, kad kosmonautai kartu su amerikiečiais astronautais planuoja bendras keliones į užsienio kraštus.

FULLERTON. — Buvęs P. Vietnamo premjeras, aviacijos vadas gen. Ky pareiškė korespondentams, kad P. Vietnamo dar kovoja apie 12,000 vyrų, kurie nepasiduoda komunistams. Ky pasakė, kad jis norėtų prisijungti prie rezistentų ir norėtų geriau žūti garbingoje kovoje, negu gyventi egzilėje.

HYANNIS PORT. — Ponia Rose Kennedy antradienį šventė savo 85 gimtadienį. Šį šeštadienį visa šeima suvažiuos į gimtadienio balių.

Saudi Arabijos sosto įpėdinį princą Fahdą Prancūzijoje pasitiko premjeras Jacques Chirac (viduryje). Princas keturias dienas aptarė su prancūzų vyriausybe politinius ir ekonominius abiejų valstybių santykius.

Nuodingos dujos Apollo kajatėje

MASKVA. — Sovietų kosmonautas Aleksej Leonov, kuris su kosmonautu Kubasovu dalyvavo bendrame su amerikiečiais erdvės skridime, buvo pakeltas į generolo laipsnį. Spaudos konferencijoje jis pareiškė, kad amerikiečiai astronautai yra "kietai dirbą vyrų, gerai tėvai, gerai vyrai ir geri lakūnai". Visa ši kelionė praejusi taip sklandžiai, "nupoliuota", kaip nuluptas kiaušinis.

Houstono erdvės centras atidengė, kad po visų Apollo bandymų ir skridimų, nesunaudota liko apie 990 mil. dol. vertės erdvėlaivių, jų dalių ir raketų. Jos, greičiausiai, nebus naudojamos. George Low, agentūros viršininko pavaduotojas, pareiškė, kad tie likučiai rodo, kad buvo reikalinga mažiau aparatų nivykti į mėnulį, negu pradžioje buvo manyta. Tas rodo, kad buvo padaryta mažiau klaidų ir buvo sunaudota mažiau reikmenų.

Paašikėjo, kad į žemę grįždami trys Amerikos astronautai, buvo paveikti dūmų iš skysto raketos kuro. Tie dūmai yra nuodingi, tačiau jų kapsulėje buvo tik tiek, kad astronautams labai ašarėjo ir niežėjo akys. Gydytojai vakar tikrino astronautų sveikatą ir stebėjo, kokią įtaką į kapsulę įsiveržė dūmai galėjo turėti lakūnams sveikatai. Besileidami į vandenyną, trys astronautai vienai minūtei buvo netekę są-

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

• CBS radijas, komentuodamas prezidento Fordo susitikimą su etninių grupių atstovais, pabrėžė, kad prezidentas, išvykdamas į Europą, bando užsitikinti balsuotojų paramą namie, bando "apsaugoti savo flankus". Prezidentas pareiškė, kad jam daromi priekaištai yra nepagrįsti, nes Helsinkio suvažiavimas neužanspauduoja Rytinės Europos sienų. Jeigu jis būtų atsiskęs važiuoti į Helsinkį, visi Europos laikraščiai būtų rašę, kad Amerika nedalyvauja konferencijoje, kuri siekia taikos.

• Graikijos vyriausybė po policijos grumtynių su streikuojančiais statybos darbininkais uždraudė visas demonstracijas ir viešus susirinkimus. Graikija minėjo pirmas metines nuo demokratinės valdžios sugrįžimo.

• Šiaurės Vietnamas, korespondentų žiniomis, pradėjo gauti namo Pietų Vietname atimtus Amerikos ginklus. Vien sunkiųjų patrankų P. Vietname buvo paimta apie 1,000. Š. Vietnamas gavo apie 2 bil. dol. vertės Amerikos ginklų ir kartu su savo iš Maskvos ir Pekino gautais ginklais, šiandien yra geriausiai ginkluota Pietryčių Azijos valstybė.

monės. Technikai tiria, kodėl kuro garai ir dūmai (nitrogen tetroxide) atsirado astronautų kajatėje.

Pasiuntė karo laivą į Azorų salą

LISABONA. — Portugalijos valdžia pasiuntė karo laivą "Joao Belo" su 200 marinių į Azorų salą, kur Angra de Heroísmo mieste prasidėjo neramumai ir kurstymas prieš prokomunistinę Lisabonos politiką. Terceris saloje žmonės agituojami atskirti nuo Portugalijos ir įsteigti nepriklausomą valstybę — Azorus.

Revoliucijos Taryba išpėjo gyventojus, kad viešosias tvarkos ardymas bus griežtai baudžiamas. Sekmadienį katalikais ruošia didelis demonstracija Braganca mieste. Įspėjimas, spėjama, taikomas katalikams. Penktadienį turėjo įvykti didelis komunistų mitingas, tačiau jis buvo atšauktas, kai karinė tarybė uždraudė mitingę dalyvauti kariškiams.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas penktadieniui iškviė į Baltuosius Rūmus dvidešimties Amerikos teninių grupių atstovus, išsiaiškinti ir išdiskutuoti Helsinkio konferencijoje ir paruoštame pasirašyti akte liečiamus klausimus.

WASHINGTONAS. — Senato finansų komitetas priėmė naujus mokesčius dideliems ir sunkiems automobiliams, kurie sunaudoja daug gazolino. Šis planas numato mokesčius nuo 100 dol. iki 800 dol. tokioms mašinoms, kurios su galionu nuvažiuoja mažiau kaip 17 mylių. Įstatymas pradėtų veikti nuo 1978 metų.

TVIRTAS PREZIDENTO PAREIŠKIMAS ETNINIŲ GRUPIŲ DELEGACIJOMS

WASHINGTONAS. — Vakar 11 val. ryto prezidentas Gerald Fordas priėmė Baltuose Rūmuose 8 tautybių atstovus. Konferencijoje dalyvavo ir valstybės sekretorius Henry Kissinger. Prezidentas, pasisveikinęs su kvietais tautybių atstovais, paprašė visus atsisėsti ir perskaitė raštu paruoštą pareiškimo tekstą. Visai Amerikos etninių grupių delegacijai vadovavo ALTo pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Be tautybių atstovų Baltuose Rūmuose dalyvavo kongreso nariai: Edward J. Derwinski, Daniel D. Rosentkowski iš Ilinoiso, Daniel J. Flood iš Penn. ir Clement J. Zablocki iš Wisconsin.

Sadata vėl perrinko prezidentu

KAIRAS. — Egipto prezidentas Anwar Sadatas Arabų Socialistų Kongreso buvo vėl nominuotas prezidentu antram šešerių metų terminui. Kongresas vienbalsiai šią rezoliuciją priėmė, nors Sadatas prieš kongresą buvo pareiškęs, kad jis daugiau nebenori likti pareigose. Atsirado ir tokių atstovų, kurie siūlė palikti Sadatą prezidentu iki gyvos galvos.

"Aš šitam nebuvau pasirodęs ir jūs pastatėte mane į sunkią padėtį", pasakė prezidentas Sadatas. "Aš tik galiu pažadėti, kad aš būsiu jūsų, kol Dievo valia bus išpildyta. Teskime drauge savo darbą".

Prezidentas Sadatas atmetė Izraelio premjero reikalavimą, kad derybos vyktų tiesioginiai tarp Izraelio ir Egipto. Sadatas pasakė, kad derybos toliau bus per tarpininką — per Ameriką. Sadatas pabrėžė, kad laikas bėga ir derybas reikia greit užbaigti.

Sadatas pranešė kongresui, kad Egiptas turėjo užsienio prekybos deficitą 2,25 bil. dol. Pusę to deficito pažadėjo padengti Amerika, Vakarų Europa ir Japonija. Kita pusę padengs arabų naftos valstybės.

Sovietai perka Kanadoje kviečius

WINNIPEGAS. — Sovietų Sąjunga pirkė Kanadoje dar vieną milijoną tonų kviečių. Iš viso Kanada pardavė sovietams 112 mil. bušelių kviečių už 226 milijonus dolerių. Kviečių pristatymas prasidės šių metų lapkričio mėnesį ir tęsis iki 1976 m. rugpjūčio mėn. Sutartį pasirašė sovietų Exportthleb agentūra.

Amerikos žemės ūkio departamentas mano, kad sovietų sausra, jei ji nepagerės, privers Maskvą pirkti užsienio rinkose apie 30 milijonų metrinų tonų javų. Tas priartins rusų užpirkimus prie 1972 metų užpirkimų. Tais metais sovietai vien Amerikoje pirkė apie 19 milijonų tonų javų.

Kiti šaltiniai Europoje apskaičiavo, kad sovietams šiais metais teks pirkti apie 32 mil. tonų javų. Sovietų planuotojai buvo numatę gauti 215,7 mil. tonų javų derlių, įskaitant kviečius, avižas, miežius, kukurūzus ir kt. Dabar atrodo, kad lietaus stoka sovietų derlių su mažins iki 185 mil. tonų.

Prezidentas Fordas pabrėžė, kad visi yra sukviesti išgirsti tvirtą vyriausybės pareiškimą, kad JAV nepripažins Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Sovietų valdžia reiškianti pretenzijas ir Pabaltijo valstybes, tačiau iki šiol nėra davusi nė vieno rimto argumento šių šalių pagrobimui pateisinti, pasakė prezidentas.

Dr. Kazys Bobelis, etninių grupių delegacijos vadovas, prezidentui pabaigus skaityti pareiškimą, padarė šitokią pastabą: Pats prezidentas turėtų turėti galvoje, kad Maskva negalima pasitikėti. Helsinkio susitarimo 6 paragrafas sako, kad negalima kištis į kitų valstybių vidaus reikalus, tačiau tuo pačiu metu Maskvos agentai bando primesti Portugalijai komunistinę santvarką.

Pasibaigus konferencijai prezidentas pakvietė dr. Bobelį ir Povilą Dargį šalia savęs ir kartu nusifotografavo.

Dr. K. Bobelis iš Baltųjų Rūmų nuėjo tiesiai į Voice of America lietuviams, kad JAV-bės Helsinkio akte nepripažins Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Ta žinia bus pakartota per Voice of America kelis kartus.

Vakar Čikagoje, Amerikos Lietuvių Tarybos patalpose, 7:30 buvo sukviesti Čikagos lietuvių organizacijų, spaudos atstovai, kuriems dr. Bobelis paspasakojo apie įvykius Baltuose Rūmuose.

Prezidentas žada lankyti Auschwitzą

WASHINGTONAS. — Šiandien prezidentas Fordas išvyksta į Europą. Baltieji Rūmai praneša, kad prezidentas, būdamas Lenkijoje, planuoja aplankyti Oswiecim miestą, 150 mylių nuo Varšuvos, kur nacių buvo įrengta Auschwitz koncentracijos stovykla. Sakoma, kad vien toje stovykloje nacių karo metu išžudė apie 4 milijonus žydų ir kitų tautybių kalinių.

Iki šiol joks Amerikos prezidentas nebuvo Auschwitzo aplankęs, nors buvęs prezidentas Nixonas yra lankęsis Varšuvoje.

Saulėta, diena 85°, naktį 70°. Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:16.

Detroito naujienos

Pasisekę Pavergtų Tautų festivalis

Lietuvius Pavergtų Tautų festivalyje atstovavo Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Festivalis oficialiai buvo atidarytas liepos 11 d. 6 val. Atidarė Sigurds Rudzitis. Sukalbėta invokacija ir sugiedotas Amerikos himnas.

Pagrindinę kalbą pasakė Michano valstijos vyr. Teisėjas Justice Lindemar. Po kalbos buvo pristatyta iškilioji Pavergtų Tautų mergaitė. Šiais metais parinkta lietuvaitė Giedrė Sirutavičiūtė. Ji pasveikino festivalyje atsilankiusius ir savo trumpane žodyje pareiškė, kad ji tiki, jog ateis laikas kada pavergtos tautos bus išlaisvintos iš rusų komunizmo priespaudos.

Atidarymo ceremonijų festivalio dalyviai vaišinosi 17 tautų įvairių patiekalų bei skonio maistu ir šaltais gėrimais.

Lietuviai turėjo dviejuose nameliuose sekanti maistą: kugeli, kaldūnų, balandėlių, lašišučių, lietuviško skonio dešrų gamintų Sofijos Drižienės. Kitame namelyje buvo gaminami miltiniai blynai su obuoliais, kuriuos gamino Pranciška Televičienė su talkininkėmis. Iš festivalio lietuviai pasidarė gražaus pelno visuomeniniams ir kultūriniais reikalams. Reiktų pastebėti, kad dabar festivaliai įėjo į madą, vyksta ir priemiestuose. Jei kitos organizacijos turėtų noro ir ryžto, gali pasidaryti savo išlaidoms pelno iš amerikiečių. Reikia pastebėti, kad tam darbu vadovavo specialus D. L. O. C. sudarytas komitetas: Inž. Bernardas Brizgys, Dr. Algis Barauskas, Pranas Polteraitis, Antanas Sukauskas ir Jonas Maršalkovičius su talkininkais, kuriuos išvardinsiu žemiau. Kultūriniam nameliui vadovavo Stefa Kaunelienė. Namelis klėtėle, priekyje viršuje stogo žirgeliai, šonuose stulpeliai su išpaustymais, tai vienintelis

kultūrinis namelis iš 17 tautų. Namelyje išdėstyti eksponatai: tautinės juostos, medžio drožiniai, gintaro dirbiniai, Antanijos Jonynienės keramika, šiaudiniai paveikslai ir daug kitų dirbinių. Beabejo, svetimtaučiai stovinėjo ir apžiūrinėjo lietuvišką meną. Bendrame tautybių namelyje du langus papuošė lietuvišku menu, ir daug savo darbo įdėjo Juozas Jasiūnas. Ekspوناتais papildė: Jurgis Baublys, Antanina Jonynienė, Stefa Kaunelienė ir ponija Grumienė. Talkininkai bilietus platino: Algis Ratnikas, Martynas Stanys, Stasė Urbonienė, Stefania Juškienė, Giedrė Sirutavičiūtė, Viktoras Brizgys, Ona Brizgienė ir Alma Matvėkaitė.

Propagandinis namelis

Propagandiniu nameliu rūpinosi Algirdas Vaitiekaitis. Namelyje buvo iškabintas didžiulis Europos žemėlapis. Jame pavaizduota Sovietų Rusija su pavergtomis tautomis, jų tarpe ir mūsų Lietuva. Šalia žemėlapis ant stalo išdėstytos knygos apie komunizmą. Buvo dalinama propagandinė brošiūrėlė ir saga — džiatinėlė. Brošiūrėlės viršelyje užrašas: The Baltic Countries. Žemiau: Freedom For Lithuania. Viduryje vaizdelis: Dvi rankos surakintos rėžėjais už spygliuotų vielų. Ant sagos kryžius su užrašu: Freedom For Lithuania.

Maldos ir susikaupimo diena

Liepos 13 u. 3 val. sekmadienį buvo maldos ir susikaupimo diena už pavergtas tautas. Pagrindinę kalbą pasakė Marvin Esch, MC House ir Representatives. Kalba labai palanki baltiečiams. Jo kalba — kelis kartus buvo plojimais pertraukta. Be to, trumpą ir ugningą kalbą pasakė latvis Sigurds Rudzitis; jam taip pat gausiai plojo. Toliau sekė maldos. Dalyvavo dešimtis įvairių tautybių dvasi-

Liepos mėn. 11—12 ir 13 dienomis Pavergtų Tautų festivaliui Detroito buvo išrinkta iškilioji mergaitė lietuvaitė Giedrė Sirutavičiūtė — Sofijos ir Vytauto Sirutavičių dukra. Skaito J.V. Prezidento Gerald Fordo proklamaciją, skelbiančią Pavergtų Tautų savaitę. Nuotrauka K. Sragausko.

kių. Kiekvienas iš jų sukalbėjo po maldos posmą. Lietuvius atstovavo šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis. Toliau sekė meninė programa. Pirmieji pradėjo Kanados — Londono tautinių šokių ansamblis "Baltija" — vadovai Chainauskai. Ansamblis iš 12 porų. Detroito festivalyje pasirodė jau antrą kartą. Tai šaunus ansamblis. Džiugu buvo žiūrėti. Kai kurios moterėlės bežiūrėdamos ir ašarą nuo skruos- to nubraukė. Pašoko du kartus: Aštuonyti, Abrusėlį, Juodąjį Jonkelį, Malūną, Liukoksinį, Režginėlį ir kitus. Publika plojo dar neužbaigus šokti. Šoko net lietuvių lijtant, nes scena buvo po atviru dangumi. Pokalbyje su ponais Chainauskais paaiškėjo, kad ansam-

blis "Baltija" turi savo chorą, ir jei šoka salėje, tarp šokių įpina ir dainas. Po Detroito viešnagės pirmas pasirodymas bus Kanados dainų ir šokių šventėje Hamiltone. Tai pasišventėlių ansamblis, nežinūrin- vasaros malonumų be atlyginimo, atilka tokį gražų darbą, garsindami Lietuvos vardą. Ansamblio vadovas Miras Chainauskas iš tribunos publikai pranešė, kad šio ansamblio šokėjai Antanas Vyšniauskas su Julija Cegyte tik vakar susitukė ir povestuvinę kelionę atlieka čia festivalyje. Ką kodėl Detroito šokių ansamblis visuomet atostogas pasiima festivalio metu ir nesutinka pašokti. Pavergtų Tautų Festivalio iškilioji mergaitė Šiais metais Pavergtų Tautų

festivalyje liepos 11—13 dienomis iškilioji mergaitė buvo parinkta aštuoniolikmetė lietuvaitė Giedrė Sirutavičiūtė. Baigusi 1974 metais Holy Redeemer gimnaziją. Priklausė keturis metus National Honors Society; lošė krepšinį, buvė du metus Cheerleader, dalyvavo įvairiuose gimnazijos klubuose laimėjo stipendiją ir dabar jau antrus metus Mercy College of Detroit studijuoja dietetic. Baigė aštuonias klases "Auros" Lituanistinė mokykla. Šoka tautinius šokius, priklausė skautams, gabi deklamatorė, dažnai įvairiuose rengimuose deklamuoja. Yra Vytauto ir Sofijos Sirutavičių dukrelė.

Festivalio talkininkai ir aukotojai

Visiems detrotiečiams jau gerai žinoma, kad Pavergtų Tautų festivalis, į kurį įeina ir Detroito Lietuvių Organizacijų Centro atstovai, ruošiant festivalį pareikaluoja daug rūpesčių, o dar daugiau darbo ir pasišventimo. Štai pasišventusių talkininkės ir talkininkai: Pranciška Televičienė, Sofija Drižienė, Ona Pusedriene, Jadvyga Maršalkovičienė, Herta Bosaitė, Ona Wejermars, Elzbieta Jodinskienė, Zosė Straškytė, Stasė Bitlerienė, Stasė Vicienė, Ona Valienė, Michalina Bosienė, Eduardas Bosas, Janisė Strakšienė, Zosė Strakšytė, Marta Strakšienė, Elena Kilikevičienė, Regina Garliauskaitė, Marija Žilinskienė, Ursulė Ytlienė, Cecilija Orintienė ir Jozefina Jonelaitė. Vyrai prie išgėrimų: Feliksas Blaudzys, Justinas Kirvelaitis, Juozas Murinas, Vidas Vyšniauskas, Donatas Bitlerius ir asmuo, kurs prašė pavardės neskelbti.

Maistą aukojo: Jadvyga Maršalkovičienė, Stasė Tatarūnienė, Elzbieta Jodinskienė, Saliomeja Kalvėnienė, Angelė Šukienė, Bronė Sukauskienė, Alina Lejienė, Ona Bartkuvienė, Zofija Drižienė, Kostė Andriusaitienė, Vincė Lingienė, Stasė Urbonienė, Stasė Simoliūnienė, Elzbieta Baukienė, Elena Bražiūnienė, Adelė Kuncienė, Antanina Laparskienė, Jadvyga - Juozas Cerniauskai, Stasė Bitlerienė, Marija Gendvilaitė, Elena Marčiukaitienė, Stefania Juškienė, Laura Alkevičiūtė, Antanina Jonynienė, Marija Mikailienė, Marija Bosienė, Kostancija Kirvelaitienė ir Elena Kaselienė. Daugiausiai pasidarbo ir savikaina dešras padarė Sofija Drižienė ir Pranciška Televičienė. Patalpomis pasinaudoti leido šv. Antano parapijos klebonas kun. K. Simaitis.

Kultūrinio namelio talkininkai

Antanas Tamošiūnas, Kazimieras Sragauskas, Stasys ir Juozas Račiukaičiai, Algis Kaunelis, Eduardas Vasiliauskas, Viktorija Norvilaitė, Antanina Jonynienė, Rožė Bilaitienė, Regina Juškaitė, Ginas Alant, Antanas Strakšys ir Petras Dalinis.

DLOC. Valdyba ir Komitetas visiems pasidarbovisiems ir aukavusiems, maistą reikšia nuosirdų aciū.

A. Sukauskas

Pranešimas

Stasio Butkaus šaulių kuopos išvyka - gegužinė, kuri buvo ruošiamą liepos 27 d. nukeliama ir įvyks ten pat Sofijos ir Adolfo Vasiulių gražioje sodyboje, netoli Dainavos rugpjūčio 3 dieną.

Kuopos valdyba, šaulės ir šauliai, šiai išvykai stropiai ruošiasi, todėl kviečia visus šaulius su savo bičiuliais tą dieną atsilankyti. Atvykusiems su maistu rūpintis nereikės, nes sesės šaulės pasižadėjo paruošti visiems pakankamai skanių

ir fantais turtinga loterija.

Stasio Butkaus šaulių Kuopos Valdyba

Dainavos metinė šventė

Šventė prasidės liepos 27 d. 11 val. su pamaldomis "Dainavos" koplyčioje. Mišias laikys ir pamokslą pasakys kun. Dabušis iš Patersono. Pamaldoms pasibaigus "Dainavos" papuldydymyje įvyks meninė dalis. Atliks stovyklaujantis jaunimas, kuriam vadovauja seselės iš Putnamo. Po meninės dalies vyks loterija, kurią suorganizavo Algirdas Nakas ir Vacys Lelis su talkininkais. Atvykusieji į "Dainavos" metinę šventę galės išbandyti savo laimę. Veiks bufetas, kuriam vadovauja žinoma šeimininkė Bronė Kiaulėnienė. Kviečiami visi detrotiečiai ir apylinkių lietuviai šventėje atsilankyti. "Dainavos" vadovybė praneša, kad šiais metais Tarybos bei šimtinių suvažiavimas neįvyks.

žurnalistų popietė įvyks rugpjūčio 10 d. 12 val. Vasiulių sodyboje prie "Dainavos". Pasikaitininkas AKIRAČIŲ redaktorius Zenonas Rekašius.

A. Sukauskas

Come under our wing

Enter our Feather Your Nest Sweepstakes

Every week for 4 weeks we'll give away:

126-BIG CASH PRIZES 25-\$25 Savings Accounts (Regular)
100-\$5 Giftcheks 1-\$1000 Savings Account (Certificate)

How to enter: Come in to either our home office at 4192 Archer Avenue in Chicago or our Downers Grove office at 5100 Forest Avenue. Fill out your name and address on the "Feather Your Nest" entry form, and deposit it in our giant "nest egg" entry box. Entries must be received by 11:00 a.m. each Saturday of each week's drawing. Drawing Dates, July 26, August 2, 9, 16, 1975, at 11:30 a.m.

Who can enter: All residents of the State of Illinois are eligible to enter except employees of Standard Federal Savings, their advertising agency and their immediate family members. Sweepstakes valid for Illinois participants only. Entrants must be 18 and there is a limit of one entry per person for each week's sweepstakes.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Home Office: 4192 Archer Avenue (At Sacramento) Chicago, Illinois 60632 847-1140

Home Office Hours: Mon: Tues; Thurs; Fri: 9:00 A.M. to 8:00 P.M. Wed: Closed Sat: 9:00 A.M. to 12:00 Noon

ESLSC

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast. Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal. A good chunk of that money seems to disappear by itself. So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need. Unless there was a nest egg building up all that time. A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too. That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 9 1/2% interest when held to maturity. Bonds are insured by FDIC up to \$10,000. Withdrawals are subject to a 30% penalty. Interest is not subject to state or local income taxes. And federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JULY 26, 1975

KO ZALATORIUS NEMATĖ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

(Tęsinys)

Kodėl neparašei, kad Lietuvos istorija iškarpyta ir tik prasižėdė nuo 1940 metų, o kas buvo anksčiau, tai visiškai nėra. Nėra ir Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio. Viskas išbraukta. Ar tau, žmogau, neatėjo galvon ką reiškia toks Lietuvos istorijos klajokimas? Tai okupanto noras kaip galima greičiau palaidoti Lietuvos valstybės principus, suklaidinti pasaulio opiniją ir būsimo lietuvių tautos kartoms užlįpyti akis, kad nematytų ir nežinotų, jog buvo Nepriklausoma Lietuva nuo 1918 metų vasario 16 iki 1940 metų birželio mėnesio. Pats žodis Lietuvos Nepriklausomybė okupantą baugina ir jam primena lietuvių tautai jo padarytas kruvinas skriaudas.

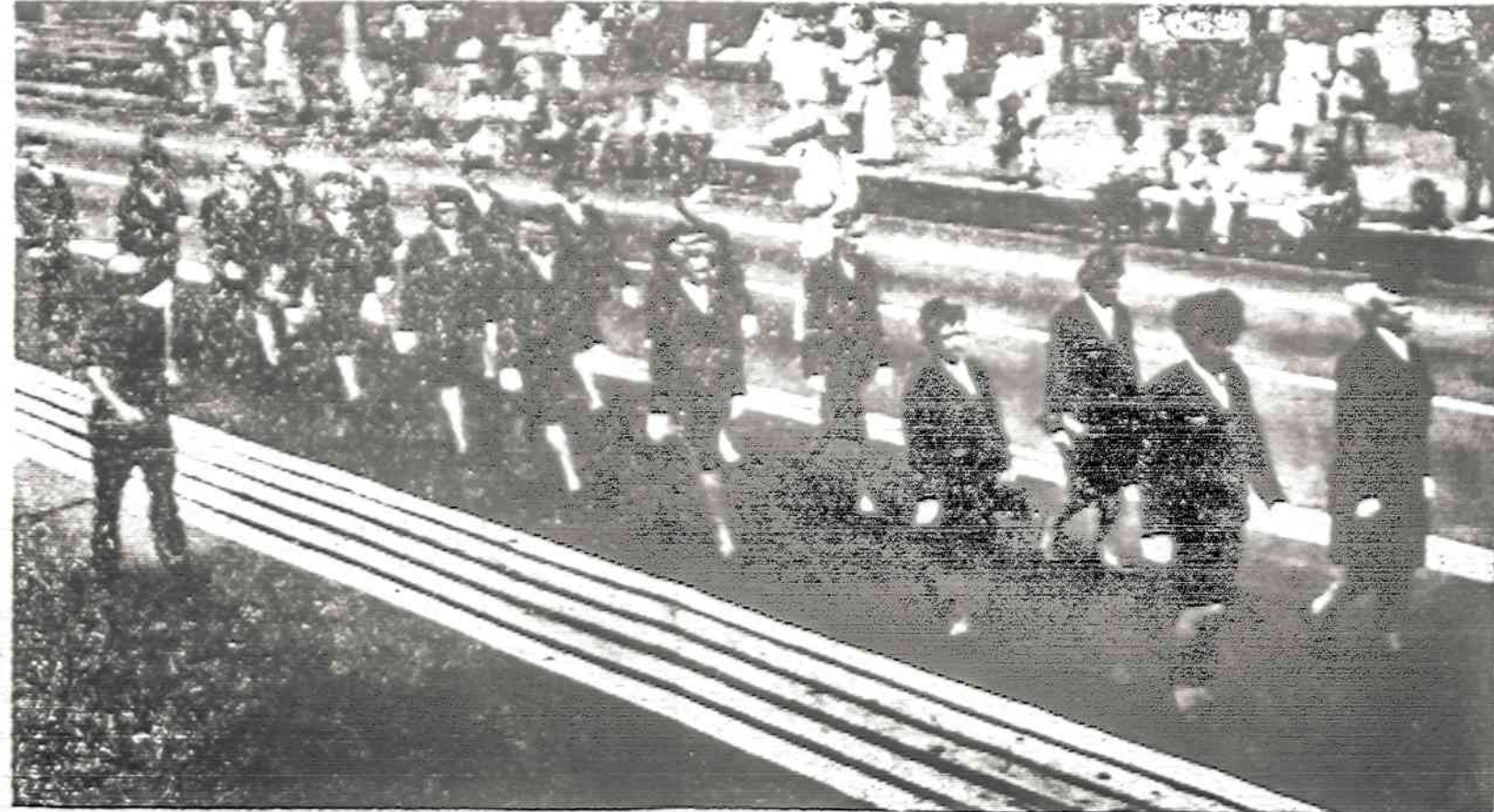
Kodėl neparašei, kad sovietų okupuotoje Lietuvoje mokyklose beliko tik dvi valandos per savaitę lietuvių kalbos pamokoms, o visas kitas laikas skiriamas rusų kalbai. Ar tai ne lietuvių tautos rusinimas? Okupantas žino, kad jis važiuoja ne savo vežime ir jaučia, kad anksčiau ar vėliau teks kraustyti

lauk iš to patogaus vežimo, tad skubina Lietuvai ir lietuvių tautai dar daugiau žalos pridaryti.

Zalatorius rašo, kad būdamas Vilniuje ir Kaune matęs daug knygynų ir kioskų su perpildytomis lentynomis knygų, žurnalių ir laikraščių. Kodėl neparašei, kad 90 nuosimčių tų knygų ir žurnalių yra rusų kalboje ir vien tik komunistų dvasioje, o lietuvių kalboje tik viena kita knygelė ar brošiūra, bet taip pat tik to nuskuriosio komunistinio ar šiaip menkaverčio turinio.

Kodėl neparašei, kad tuose knygynuose ir kioskuose nėra jokio laikraščio, žurnalo ar knygos, importuotų iš išeivijos lietuvių ar bendrai iš laisvųjų demokratinių „imperialistinių“ valstybių? Jų nėra, kadangi okupantas laisvų šalių spaudą skaito sau pavojingesne esant už paraką.

Zalatorius matęs okupuotoje Lietuvoje daug gražių krautuvų — parduotuvių, bet jis nematė, kad tos krautuvės yra pustūstės arba prikrautos kaip skaito sau pavojingesne esant už paraką.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterys žygiuoja Pavergtų Tautų eisenoje Chicago vidurmiesty liepos 19 d. Foto M. Nagio

lo" (broko); nematė, kad tose krautuvėse stovi po keletą jaunų pardavėjų, kurios diena iš dienos turi atsakinėti klausėjams, kad klausiamų prekių nėra ir piktai tylėti kai klausia ar kada bus.

Zalatorius okupuotoje Lietuvoje matęs pristatytą daug gražių namų, bet nematė, kas tuose namuose gyvena, kad eiliniam lietuviui ten vietos nėra, nes butai statomi į Lietuvą plūstantiems rusams lietuvių skriaudėjams, privilegijuotai klasei.

Darbininkų klasė okupuotoje Lietuvoje, daugiau kaip 60% gyvena specialiai pastatytose bendrabučiuose. Tokių bendrabučių Lietuvos miestuose pristatyta daugiau kaip kareivinių. Blokiniai bendrabučiai yra 4 — 5 aukštų ir kiekviename aukšte yra po 26 pavienius kambarius, kiekvieno kambario grindų plotas po 14 — 16 kvadratinį metrą, tačiau kiekviename tokiam kambarielyje gyvena po 4 darbininkus, kurių kiekvienas turi savo lovą ir mažą spintelę maistui; be tų 4 lovų ir 4 spintelių kiekviename kambarielyje yra vienas stalukas ir pora kėdžių. Tai ir visis inventoriuss.

Dėl 26 kambarių, tai yra dėl juose gyvenančių 104 žmonių yra kiekviename aukšte viena bendra virtuvė, viena prausykla ir vienas tualetas. Tai ir visi darbininko patogumai ir malonumai.

Kiekvieno tokio bendrabučio rūsyje yra vienas dušas su 6-8

kranais dėl visų to bendrabučio gyventojų.

Tuose bendrabučiuose gyvena vadinamieji viengungiai, tai yra vyrai be žmonių ir moterys be vyrų. Gyvena paskiruose bendrabučiuose, pastatytuose įvairiose miesto dalyse, net po 15 kilometrų atstu nuo vienas kito. Apie pusę darbininkų, gyvenančių tuose bendrabučiuose, yra vedę, bet gyventi turi atskirai. Bendrabučių administracija vedusiems darbininkams leidžia po darbo lankytis v a k a r a i s vyrams pas žmonas, o žmonoms pas vyrus ir tenai prabūti iki 23 val. vakaro. Pasibaigus vizito laikui, ateivis ar ateivė privalo aplieisti bendrabutį ir grįžti į savo butą. Daugelis mėgina pasilikti pas žmoną visai nakčiai, bet bendrabučio administracija neleidžia pasilikti ir stengiasi jėga išvaryti ateivį. Kartais dėl to būna ir peštynių su administracijos tarnautojais, kad tenka į pagalbą kreiptis ir į policiją.

Tokių įvykių būna gana dažnai, kas darbininkų tarpe sukelia pasipiktinimą. Yra bendrabučių dėl darbininkų, taip vadinamų šeimyninių, kuriuose viena šeima gauna vieną kambarį iš 16-18 kvadratinį metrų grindų ploto ir keturioms šeimoms bendra viena virtuvė. Tai jau skaitoma, kad darbininko šeima yra aprūpinta butu.

Vilniuje yra pastatytas gražus Lazdynų rajonas, kaip reprezentacinis. Jis turi labai gražų horizontą su jaunų pušelių gojeliu, įterptu tarp 5 — 12 aukštų, gražaus stiliaus namų... Šis rajonas dažnai Maskvos televizijos yra rodomas, kaip reklama, turinti propagandos tikslą. Tame rajone yra apgyvendinti rusų armijos karo invalidai, aukštesnio rango partiniai pensininkai ir aukštesnio rango karių šeimų nariai, o eiliniams Lietuvos darbininkams tas rajonas nepasiekiamas. Kokios klasės žmonės gyvena Lazdynų rajone, nėra okupanto spauda, tyli ir okupanto propagandistas Z.

Zalatorius matęs okupuotoje Lietuvoje daug pristatytų naujų fabričių ir dirbtuvių, bet jis nematė Lietuvoje tų fabričių išdirbinių, nes juos okupantas dar šilts išveža į Rusiją. Jis nėra, kiek tų fabričių darbininkas į valandą uždirba kapeikų, dirbdamas po 8-10 valandų į dieną. Nutyli, kad darbininkai dažnai turi dirbti tuose fabrikuose ir neapmokamas darbo dienas, vadinamas "subatninkų" ar "voskreninkų" talkomis. Gal dėl tokio didelio darbininkų fabrikuose išnaudojimo, Zalatorius okupuotos Lietuvos kraštą prilygino prie industriinių valstybių, nežiūrind, kad trūksta įvairiausių pramoninių ir buitinių prekių.

Zalatorius, okupuotoje Lietuvoje, buvusiuose kaimuose matė daug pristatytų naujų karvydžių ir kiaulydžių, bet labai gaila, kad jis nematė ar sąmoningai neparašė, kokiose sąlygose ir kiek valandų dirba per parą, gaudamos tik grašius, tos "gerbiamos" melžėjos ir kiaulių šėrėjos! Jis nematė, kaip tos jaunos mergelės ar jaunos mo-

terėlės, palikusios savo mažus vaikelius Dievo valiai, penktą valandą ryto brennda per purvinus kelius ir arimus po 5 kilometrų melžti karves ir šerti kiaulius, o į namus jos sugrįžta tik po 18 valandų sunkaus darbo, nes vienai melžėjai reikalinga pagal norma 2-3 kartus per dieną 15—20 karvių pamelžti, jas pašerti, pagirdyti, išskuoti ir išmesti iš karvydžių jų višą mėšlą, išplauti karvių gardus.

Kiaulių šėrėjoms tenka nemažiau 100-150 galvų pašerti tris kartus į dieną, išvalyti kiaulydes, išplauti ir dezinfeciuoti.

Kiaulių šėrėjoms tenka nemažiau 100-150 galvų pašerti tris kartus į dieną, išvalyti kiaulydes, išplauti ir dezinfeciuoti.

tuoti visus kiaulių gardus ir pačias kiaules ir t.t. Už tokios ilgos ir sunkios dienos darbą, vakare prieš vykstant į namus, visos melžėjos ir kiaulių šėrėjos turi praėti asmens apžiūrėjimo procedūrą (kratą), kad nepavogtų dėl mažų vaikų koki litrą pieno, ar kiaulininkė kilogramą (kombakormos) kombinuoti pašarinių miltų.

Mieli Naujienu skaitytojai, matote koks okupuotoje Lietuvoje yra dabartinių laikų darbininkų sukurtas komunistų giriamas ir visiem peršamas "Rojus". Tai ne "Rojus", o teisingiau pasakius, visose darbo srityse yra taip sutvarkyta, kad darbininkas be viršininkų leidimo neturi teisės pereiti į kitą darbovietę ar pakeisti gyvenamąją vietą. Tai savo rūšies

konclagerių tvarka, o ne laisvo žmogaus darbas ir gyvenimas.

Neklausykite, ką jums komunistų agentai sako arba rašo, toki kaip Zalatorius ir panašūs. Čia parsidavusių okupantui ir pasižadėjusių skelbti melagingas mūsų išeivijos žmonių žinias, kad juos būtų galima lengviau suskaldyti ir susilpninti Lietuvos vadavimo darbą. Jau atėjo laikas, tokiais okupanto agentus išvilkti į dienos šviesą, juos pasmerkti ir išbraukti iš lietuvių šeimos tarpo, kad jie ateityje nenuodytų sveiką lietuvių tautos kūną.

Norėčiau paklausti tuos propagandistus: kad jie giria tą komunistų "Rojų" okup. Lietuvoje, tai kodėl ten nepasilieka gyventi?

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagoon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištęsti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulieiški choralai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištęgtos mokyklos, skaitlyklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

7% Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.	6 1/2% Mokama 1 metų Certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.
---	---

5 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

HIGH RATES 7 1/2%

PAID QUARTERLY AT BRIGHTON FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 TEL.: LA 3-8248 (WEST OF CALIFORNIA AVE.)

5 1/4% PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS	7 1/2% PER ANNUM certificates \$5000 or more 4 year min.
6 3/4% PER ANNUM \$5000 or more minimum 30. months	6 1/2% PER ANNUM \$1000 or more 1 year min.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, choralai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienuose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

CHICAGO SAVINGS and loan association

6245 south western avenue 476-7575

CHICAGO SAVINGS MOKA ANT PAGRASTŲ KNYGŪČIŲ 5.25%	
\$1,000 įdėtas vieniems metams duos	6.5%
\$1,000 įdėti 4 metams duos	7.5%
\$1,000 įdėti 6 metams duos	7.75%

Nuosimčiai priskaitomi kas dieną, išmokami kas trys mėnesiai. Kiekvienas taupytojas yra apdraustas iki \$40,000 per Federalinės Valdžios Apdraudą F. S. L. I. C.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki 7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša 5 1/4%

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams vienam mėnesiui	\$7.50 \$2.50
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	Kanadoje: metams pusei metų vienam mėnesiui	\$30.00 \$16.00 \$3.00
15 cents per copy.	Užsieniuose: Metams pusei metų vienam mėnesiui	\$31.00 \$18.00 \$4.00
Dienraščio kainos:	Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienu Ben-drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Chicagoje ir priemiestiuose: metams pusei metų trims mėnesiams vienam mėnesiui	P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakyimu.	\$30.00 \$16.00 \$8.50 \$3.00
Kitose JAV vietose: metams pusei metų		\$26.00 \$14.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Dviguba atstovybė lietuviams nepriimtina

Amerikos lietuviai bus naudingi gimtiniam savo kraštui, galės padėti pavergtai tautai atgauti laisvę ir nepriklausomybę, jeigu mokės tą kovą sumaniai, rimtai ir protingai vesti. Jeigu organizuotos kovos priešakin atsisotos tuščiavardžiai garbėtroškios, o ne kovotojai idealistai, tai Lietuvai ir Lietuvoje vargstantiems žmonėms amerikiečiai nieko nepadės.

Niekam ne patslaptis, kad sovietų valdžia naudoja visas priemones pagrobti Lietuvai visai sunaikinti. Jie nori, kad kitos valstybės pripažintų jų prastą aneksiją teisėtą, bet iki šio meto Maskvos diplomatams nepavyko gauti tokio pripažinimo. Svarbiausias veiksnys šioje byloje yra Amerika. Kol JAV nesutiko patvirtinti sovietų karų jėgų grobio, tai kitų valstybių pripažinimas mažai tereikšia. Sovietų valdžios įstaigos, negalėdamos palaikyti JAV politikos šiuo atveju, stengiasi paveikti mažesnes valstybes ir principų neturintįs politikus, bet ir šis kelias labai ilgas ir netikras. Viena valstybė sovietų aneksiją pripažino, bet kitos valstybės su Hitleriu sutartos prievartos pripažinti nenorį.

Didesnių Amerikos lietuvių organizacijų vadai, vos rusams įsiveržus į Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes, suorganizavo Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri turės būti naudinga gimtiniam kraštui. Šiandien niekam ne patslaptis, kad Amerikos Lietuvių Taryba atliko didelį darbą. Ji padėjo ginti Lietuvos teises tarptautiniame forume, ji taip pat padėjo išgelbėti nežinomam likimui išmestus tūkstančius mūsų tautiečių. Visa eilė bukapročių, garbėtroškų norėjo. Amerikos Lietuvių Tarybą griauti ir josius vadus suniekinti, bet jiems nepavyko. Didelė lietuvių dauguma suprato Alto svarbą ir įsitraukė į Amerikos lietuvių vestą darbą.

Dr. Kazys Bobelis suprato Amerikos Lietuvių Tarybos pagrindinius principus, įsitraukė į senų Amerikos lietuvių vestą darbą ir vykusiai gana Lietuvos teises kiekvienam pavojiaus laikotarpiu. Dr. Bobelis supranta, kad Lietuvos byla privalo būti tinkamai pristatyta ne tik Amerikos politinius sprendimus darantiems žmonėms, bet ir visai Amerikos visuomenei. Jis žinojo, kad ne tik krašto prezidentas, bet Valstybės Departamentas, senato užsienio komitetas, kongreso atstovai ir politinių partijų vadai laiku privalo būti informuoti apie sovietų

SPRENDIMO VALANDAI ARTEJANT

(Tęsinys)

Šitam frontininkų planui pritarė veik visa katalikiška spauda, diplomatai ir pagaliau pats VLIKas. Dvaugas vedamajame tuo klausimu rašė: "Tačiau reikia apgailestauti, kad svarbiausias klausimas — politinių veiksmų politinį suderinimą ir subordinaciją klausimas iš darbotvarkės buvo visai išleistas... Vieningas politi-

nis vadovybės klausimas vis dar yra šventas ir nediskutuotinas" (Draugas, 1974. XI. 25). Tuo pačiu metu katalikiškoje spaudoje buvo išvystyta plataus masto akcija už lietuvių vienybę, bet aiškiai pagal frontininkų diktatą. kažkas panašus tuo pačiu metu vyko okup. Lietuvoje. Kaip praneša LKB Kronika, nepavykus saugumo organams išaiškinti Kronikos

kešlus ir galimas priemones rusams pastoti kelią. Dr. Bobelis, kitų bendradarbių lydimas, ne vieną kartą kalbėjosi su kongreso atstovais, administracijos pareigūnais ir Baltųjų Rūmų patarėjais.

Prieš trejus metus Dr. Bobelis buvo aptaręs ir sutaręs pasimatymą su tuometiniu JAV prezidentu Niksonu. Ne asmenišką pasikalbėjimą su galingiausios valstybės prezidentu, bet Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitų baltiečių atstovų pasikalbėjimą su prezidentu Niksonu. Jam buvo labai kartu, kai patyrė, kad tuo pačiu metu buvo trumparegių lietuvių politikų, kurie pasimatymą su tuometiniu prezidentu sukludė. Tuščiavardžių garbėtroškios norėjo būti lietuvių delegacija, einančioje į Baltuosius Rūmus. Į delegaciją jų priimti lietuviai negalėjo, tai jie išardė sutartą oficialių pabaltiečių atstovų priėmimą Baltuose Rūmuose. Buvo kartu ne tik Dr. Bobeliui, bet buvo pikta latviams ir estams, kad maža lietuvių grupelė išardė jau sutartą pasimatymą su JAV prezidentu.

Negalėjęs pasikalbėti su prezidentu Niksonu Dr. Bobelis šių metų vasario 27 dieną Baltuose Rūmuose pasikalbėjo su prezidentu Gerald Fordu. Kalbėjo ne jis vienas, bet nusivedė visą lietuvių, latvių ir estų delegaciją. Reikia neužmiršti, kad jis buvo priimtas Baltuose Rūmuose kaip tik tuo laikotarpiu, kai komunistinės propagandos buvo užversta visa laisvojo pasaulio, įskaitant ir Amerikos spauda žiniomis apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos "nurašymą" komunistams. Prezidentas Fordas ne tik "nenurašė" Baltijos kraštų, bet visam pasauliui pareiškė, kad JAV valstybės nesirengia pateisinti sovietų aneksijos.

Pasimatymą su prezidentu Fordu teko taip organizuoti, kad būtų įveikti ne tik "detentės" politikos šalininkai, bet ir garbėtroškios lietuviai, pasiryžusieji ardyti pasimatymą Baltuose Rūmuose, jeigu jie negali būti lietuviškos delegacijos priešakyje.

Vakar Dr. Bobelis ir Povilas Dargis ir vėl buvo Baltuose Rūmuose. Vos pasklido žinios apie jų priėmimą, garbėtroškios ir bendradarbiautojai panoro toje delegacijoje būti. Samdytinis J. Gaila į Baltuosius Rūmus nebuvo pakviestas, bet jis vis dėlto, kaip praneša Žemlio savo laiku vestas radijas nuskubėjo į Washingtoną ir lankėsi valstybės įstaigose.

Būtų gera, kad ponas Gaila ir kiekvienas jo bendradarbis žinotų toki dalyką: — Amerikos lietuviai netoleruos dviejų delegacijų Washingtono valstybės įstaigoje. Savo laiku ukrainiečiai ir lenkai neteko įtakos Washingtono, nes siuntinėjo po kelias delegacijas. Dr. Bobelis garbėtroškias įveikė energija ir sumanumu, bet didžioji Amerikos lietuvių dauguma turi imtis kitų priemonių kad panašūs dalykai nesikartotų.

V. KAROSAS

leidėjų ir jų sunaikinti, buvo stvertasi taip pat "vienybės" taktikos. Buvo išsiuntinėtis vyskupams anoniminis laiškas, parašytas neva kunigų patriotų vardu, kuriame buvo kaltinami "reakcingi kunigai", kad jie ardo Katalikų Bažnyčios vienybę. Laiške tarp kitko rašoma: "Jums (vyskupams) pakankamai gerai žinoma, ypač kai kurių reacingų Vilkaviškio vyskupijos kunigų veiksmams, kurie priešingi Kristaus valiai, Jūsų Bažnyčią ne stato, bet griauja". Toliau skaitome: "kad mūsų religinio gyvenimo ir darbo sąlygos nėra lengvos, tačiau ir jose galima sėkmingai darbuotis. Bažnyčios labui ir sielų išganymui... nes reikia prisilaikyti Vatikano II santarybos nurodymų, kuriuose sakoma: "Tai reikalauja, ypač mūsų laikais daugiariopų ir naujų prisitaikymo formų (Dekretas apie kunigų tarnystę ir gyvenimą)". Anonimas baigiamas tokiomis žodžiais... "nes jums tylint, už Jus kalba Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, kuri neatstovauja nei Lietuvos Kat. Bažnyčios, nei mūsų vyskupijos".

Į tai LKB Kronikos redakcija trumpai ir aiškiai atsako: "Anonimo autoriai pergyvena dėl kunigų vienybės stokos, tačiau neišryškina, kuriam tikslui kunigų vienybės siekia — Bažnyčiai statyti ar griauti?". LKB Kronika, No. 12).

Kaip matome, stebėtinu sutapimu, lietuvių tautos vienybės vardu, anapus siekiama sugriauti LKB Kroniką, o šiaipus — ALTą. Ar galima įsivaizduoti didesnę niekšybę ir drauge beprotybę? Kiekvienas iš mūsų turi ne vieną, bet kelias apdraudas, kad nelaimės atveju turėtume ką atsiremti. Tuo principu sudaromi valstybių politiniai ir strateginiai planai, visuomet paruošiant atsargai ne vieną, bet kelius atsarginius planus. Kaip tik įvairiopa lietuvių politinių ir nepolitinių veiksmų ir organų struktūra laidoja, pavojiaus atveju, didelį manevruotumą ir galimumus pasitraukti į naujas pozicijas.

Tik ekstremistai, diktatūrininkai, ar šiaip diletantai, gali kalbėti ir siekti "pilnutinės lietuviškų jėgų konsolidacijos". Per pirmąjį bolševikmetį, sugriuvus valdžios ir valdančios partijos organams, ne kas kitas, bet kunigai ragino, anksčiau jų pačių iš sąkyklų keiktus "cicilikus" ir "pazmonus", užimti tarybinės valdžios postus, o prel. Krupavičius sugestiavo ateitininkams stoti į komjaunuolių gretas. Kitos išeišies nebuvė.

Taip dabar, pasirašius Helsinkio konferencijos sutartį, panai-

kinus egziliinius veiksmus, į kokias pozicijas Lietuvos laisvės kovotojams teks pasitraukti? Atsakymas yra aiškus. Amerikos lietuvių išeivija buvo, yra ir liks Lietuvos laisvės kovų sargyboje, nes ji tą teisę iško-vojo, tapdama Amerikos demokratijos integraline dalimi. Jokie nauji ateiviai neturi teisės griauti Amerikos lietuvių išeivijos sukurtos visuomeninės struktūros ir jos vyriausio organo — ALTO. Šis Amerikos lietuvių organas yra pastatytas ant tų pačių idealų ir principų, kaip Amerika. Kas yra demokratijos priešas, tas jau senai įsirikiovo į bimbinkų eiles, o dabar rikiuojasi į bendradarbiautojų pastangas sugriauti ALTą, kuris turi išlikti kaip pagrindinė atrama lomalmsnėje lietuvių tautos laisvės kovoje.

Atėjo laikas atsikratyti mito, kad egziliniai veiksniai vadovavo lietuvių tautos laisvės kovai, o ALTas būtu tik pagalbinis organas. Priešingai, kai Lietuva, užklupta bolševikinės invazijos, mėtėsi ir blaškėsi nežinodama ką daryti, Amerikos lietuvių išeivija tuojau stvėrėsi gelbėjimo darbo ir suorganizavo savo organą — ALTą. Tik ALT o pastangų dėka buvo išgelbėti lietuviai tremtiniai iš sovietinių nagų, praves tas DP bilius ir atgabenti tūkstančiai tremtinių ir pabėgėlių į šį kraštą. Tolygiai egziliinių veiksmų įteisinimas ir jų veikla tebuvo galima tik esant plačiai ir veikliai Amerikos lietuvių išeivijai.

Faktas lieka faktas, kad Amerikos prezidentas ir JAV vyriausybė tik per Amerikos lietuvių išeiviją reikė savo nusistatymą lietuvių tautos atžvilgiu, tik ALT o atstovai buvo kviečiami į Baltuosius Rūmus, kai tuo tarpu į egziliinius veiksmus tik tiek tebuvo kreipiama dėmesio, kiek jie gaudavo ALTO pritarimą.

IV PLB seime, kuris vyko frontininkų triumfo ženkle, sušaukta specialiai Washingtono, kad atkreipus JAV vyriausybės dėmesį, jų organe prisipažinama — "PLB seime nepasirodė nė vienas menkiausias amerikiečių rango pareigūnas, seimą laiškais ar telegramomis tesveikino tik vienas ar pora krašto legislatorių, apie seimą nė žodžio nebuvo krašto sostinės radijo bei televizijos programose, apie patį seimą beveik nė žodžio nebuvo didžiuosiuose sostinės dienraščiuose". (Į Laisvę, 1973. gruodis).

O kaip su VLIKo seimais, Lietuvos Laisvės Komitetu ar buvo susilaukę nors mažiausio Amerikos pripažinimo ir spaudos dėmesio? Tuo tarpu VIII Amerikos Lietuvių Kongrese dalyvavo vienas senatorius, trys

kongresmanai ir gauta netoli 200 gubernatorių, senatorių, kongresmanų ir merų sveikinimų. ALTas turi pilną Amerikos pripažinimą ir tik atsižvelgiant į Amerikos lietuvius buvo toleruojama egziliinių veiksmų veikla.

Dabar turi būti aišku kiekvienam lietuviui prieš kokį problemą esame pastatyti. Ar turime sėdėti sudėję rankas, ir pasitikėti likimu, kaip tai būdavo krizių atvejais. Lietuvių išeivija negali pakeisti pasaulinės politikos, kuri šiame laikotarpyje pasuko detentės kryptimi, bet gali atremti visų ekstremistų ir bendradarbiautojų pastangas sugriauti ALTą, kuris turi išlikti kaip pagrindinė atrama lomalmsnėje lietuvių tautos laisvės kovoje.

PABAIGAI

Padėtis yra rimta. Ateinančios žinios iš Europos yra liūdnos. Dar liūdnės iš Australijos, kur pirmiausia įvyko baltų tautų aneksijos įteisinimas. Štai ką rašo J. Vasiliauskas: "Dr. Ozols, dabartinis Baltic Council P. Australijoje pirm., savo įžanginėje kalyboje, paremtoje faktais, pareiškė: senatorius Willesee, Australijos užs. reik. min., pripažino, kad Australijos piliečiai baltiečių kilmės Australijos darbičių valdžios yra laikomi Sov. Sąjungos pilieciais ir kad, jų sovietinė tautybė bei išplaukiančios pareigos yra apsprendžiamos sovietinių įstatymų" (Tėv. Žib. 1975. VII, 10).

Taip grūna utopinių protų sukurtą globalinę Lietuvą, kurią norėta įrikuoti ir Amerikos lietuvių išeivija.

Tikėjas, kad mano straipsnis "Lietuvių politinių veiksmų krizė" pastūmės lietuvišką spaudą atviriau pažvelgti artėjantiems pavojui ir akis ir iekoti sprendimų. Kaip matėme, Detroito žurnalistas pastatė svarstymų klausimą — ką darysime, je lietuvis okupacija bus įteisinta?, bet atsakymo nerado. Kitų miestų žurnalistai net nemėgino tokio klausimo statyti. Todėl paskubomis teko stvertis plunksnos, nes per vėlai pasakytas tšos žodis praranda savo moralinę reikšmę.

(Nukelta į 5 ps.).

Prof. Dr. agr. Jurgis Krikščiušas

MONOGRAFLJA

Redagavo Juozas Audėnas

41

Turint galvoje tą faktą, kad dėl vyriausių politinių sąlygų J. Krikščiušui neilgai teko būti priešakyje tos institucijos (Z. C. Ministerijos), kuri oficialiai davė toną nepr. Lietuvos ž. ū. politikai. Įdomu pasekti jo pasireiškimą tose ž. ū. srityse, kurios rėmėsi daugiau patariamuoju, skatinamoju veikimu iš atitinkamų ūkininkų institucijų ir organizacijų pusės. Viena iš tokių sričių yra ž. ū. gamyba ir tos gamybos kryptis.

Didžioji dalis J. Krikščiušo raštų priklauso gamybinei ž. ū. sričiai. Kadangi šis rašinys ribojasi ž. ū. politiko problemomis, tai čia tenka sustoti tikrai prie tų J. Krikščiušo pasireiškimų ir pasisakymų, kurie turi ryšio ne su technine, o su ekonomine ž. ū. gamybos puse.

J. Krikščiušo pavaizduota Lietuvos ž. ū. ū. padėtis prieš Pirmąjį pasaulinį karą, suglausta imant, buvo šitokia (2):

Pagrindinės Lietuvos ž. ū. ū. ū. šakos tada buvo grūdai, linai ir arkliai. Grūdų ūkiu buvo verčiamasi ne dėl to, kad jis labiausiai būtų atitikęs klimatines ar dirvožemio sąlygas, bet dėl to, kad taip buvo daroma praeityje ir kad, atsižvelgiant naujo gyvenimo tempo, nebuvu laiku persiorientuoti į kitas ūkio šakas. Tuometinis grūdų auginimas Lietuvoje buvo, palyginti primityvus: nenusausintos dirvos, ekstensyvus žemės dirbimas ir trėšimas, daug kur dar užsilikusi trilaukio ūkio sistema, retai sutinkami kaupiamieji augalai, o dau-

gelyje ūkių net dobilai buvo dar nepažįstami. Vidutinis varpininkų augalų derlius iš ha buvo tikrai 7 — 8 kvintalai (metriniai centneriai) (10). Kiek geresnis reikalas buvo su arkliais ir liniais, kurių dideni kiekiai buvo išvežami į užsienius, ir ten jie buvo, palyginti, neblogoai vertinami. Rinkai orientuotas pieno ūkis ir kiaušinių ūkis anuo metu Lietuvoje, galima sakyti, buvo nežinomi dalykai.

Pirmojo pasaulinio karo ir po jo nepriklausomybės kovoje tiesioginiai ž. ū. ū. nuostoliai siekė apie milijardus litų. Be to, ryšium su dveju valiutu (rublio ir markės) žlugimu, visos ūkininkų santonpos žuvo.

Iš anksčiau pavaizduotos padėties aiškėja, kad atsikūrusioje nepr. Lietuvos valstybėje gamybinės ž. ū. problemos turėjo būti labai aktualios ir nelengvai sprendžiamos. Reikėjo gamybą ne tik atstatyti, bet taip pat ją žymiai padidinti ir gyvenamas sąlygas atitinkantį kryptį pasirinkti.

Nepr. Lietuvoje veikęs agronominis personalas, įvairių sričių instruktorai, ž. ū. mokyklos, spauda, profesinės organizacijos, kooperatyvai, jų darba remiant ir jį koordinuojant. Ž. ū. Ministerijai bei Ž. C. Rūmams, visokeriopais būdais instruklavo, švietė, mokė ūkininkus bei jų prieauglį, taip pat skatino, rėmė ir vairavo jų pastangas bei pasireiškimus gamybinėje ž. ū. srityje. Visa tai prisidėjo prie ryškiai pastebimo derlių padidėjimo ir persiorientavimo iš grūdų į gyvulių ūkį.

Kaip J. Krikščiušas žiūrė į gamybinės Lietuvos ž. ū. ū. problemas ir kuo jis prisidėjo prie jų sprendimo? Šiais klausimais J. Krikščiušas yra parašęs eilę straipsnių periodinėje spaudoje. Be to, gamybinės technikos klausimus, ypač kiek jie liečia laukų ūkį, jis nagrinėjo ūkininkams skirtuose populiariuose lei-

diniuose ir žemės ūkio darbuotojams skirtuose žemės ūkio vadovo žemdirbystės tomuose.

Savo raštuose, susijusiuose su techniniais ž. ū. gamybos klausimais, J. Krikščiušas panaudojo savo praktinį patyrimą, įgytą ž. ū. Tyrimų įstaigoje, taip pat plačiai naudojosi tos srities užsienine literatūra. Ši reikšminga J. Krikščiušo veiklos sritis, kaip tiesiogiai nagrinėjamos temas nelyčianti, čia praleidžiama.

"Lietuvos žemės ūkio atstatymo gairių" rankraštyje J. Krikščiušas analizuoja klausimus, susijusius su ž. ū. gamyba bei jos kryptimi praemyje, iš to vėliau darydamas atitinkamas išvadas atėičiai. Čia pateikiamos kelios citatos išryškina J. Krikščiušo principinį nusistatymą nagrinėjamiu klausimu.

Apskritai dėl anuo metu vyravusios ž. ū. gamybos krypties, J. Krikščiušas taip pasisako (8):

"Nepriklausomoms Lietuvos žemės ūkio gamybos gairėms buvo nustatytos, daugiausia imituoiant Danijos žemės ūkį. Devynioliktojo šimtmečio antroje pusėje ir dvidešimtojo šimtmečio pradžioje Danijos žemės ūkis nepaprastai išaugo, savo pajėgumu sėbendamas visą pasaulį, bet po Pirmojo didžiojo karo pasireikė kai kurios ne visai smulkios jos ydos: krašto gamyba rėmėsi tik nedideliu produktų skaičiumi — bekonu, sviestu, kiaušiniai; per daug priklausė nuo iš užsienių atvežtų žaliavų ir visų pirma pašarinių grūdų bei kitokių pašarų.

Sėkdamas danais, žemės ūkio politiką vairavusios lietuvių įstaigos labiausiai rūpinosi sviesto ir bekoono išauginimu. Kai po krizės susmuko pirmasis nepriklausomo gyvenimo metais natūraliai bujojęs visų ūkių, tai pradėtai rūpintis ir paukščių, ypač kiaušinių, ūkiu. Plečiant aukščiau suminėtas ūkio šakas, Lietuvoje per mažai rūpintis jų baze, t. y. pašarais

karvėms, kiaulėms ir paukščiams... Didžiausias stabdis gyvulinių produktų gamybai Lietuvoje buvo pašarų stoka...

Nepriklausomo gyvenimo metais linais ysiškai nesirūpinta, nežiūrint to, kad ši ūkio šaka Lietuvoje turi geras sąlygas ir jos produktų kainos visą laiką buvo geros arba bent pakenciamos. Ano metu mūsų ž. ū. politikos vairuotojai klaidingai laikė linus "spekulatyvine preke" ir į juos nekreipė reikiamo dėmesio. Panašiai kaip apie linus, būtų galima pasakyti ir apie kai kurias kitas svarbias žemės ūkio šakas.

Apie gamybos specializaciją, apie jos įvairialalškumą ar vienašališkumą, turint prieš akis pramonę ir žemės ūkį, J. Krikščiušo nuomonė yra šitokia (8):

"Iš pramonės reikalaujama, kad ji būtų iki galimų ribų centralizuota, t. y., kad ji gamintų ne daug prekių, bet didelius jų kiekius. Pz., fabrike gaminant kelias mašinas ar įrankius per mėnesį, vienas vienetas daugiau kaštuoja, kaip tuo atveju, kada tokių vienetų gaminama šimtai ar tūkstančiai. Turint prieš akis tokį reiškinį, kai kas galėtų daryti išvadą, kad panašiai yra ir žemės ūkyje, iš tikrųjų, žemės ūkyje mes randame skirtingas sąlygas, negu pramonėje, ir analogiškų sprendimų čia daryti negalima. Žemės ūkio gamyba vyksta nepaprastai dideliame imonnių skaičiuje ir ji yra tamptriai susijusi su gamtos sąlygomis, kurios nėra vienodos. Į tai atsižvelgiant, visur gaminti tuo pačius produktus nebūna racionalu. Tokios masinės gamybos, kokią randame pramonėje, žemės ūkyje iš viso nebūna. taigi nedideliu produktų skaičiaus gaminimas dideliais kiekiais daug patogumų neteiks. Didesnis gaminamų produktų skaičius patogus tuo, kad tokiu atveju daug netogumų neteiks.

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALUNAS
AKU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
3858 W. 83rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Polaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-4533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2454 WEST 71st STREET
Offisas: HEmlock 4-5849
Razid.: 388-2253

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5 val.
ir šeštadienis tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1538 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepią, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
2408 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Office tel.: HE 4-7818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Triedeniai uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2818 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tiksna akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietu.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Office telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Suaugę praktika, spec. MOTERŲ ligos
Offisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį ir šeštadienį 9-12 val. vak.
Siekiant susitikti, kreiptis iš anksto.

V. Tumsonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Office telef.: HEmlock 4-2123
Razid. telef.: Gibson 8-6195

Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatsiliepią, tai telef. GI 8-6185.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandyžai.
Speciali pagalba kojomis (Arah Supporter) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-11.
2350 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

DVASINIO TERORO KRONIKA

(A. Kučys, "Varpas" Nr. 13, 1975 metai)

"Varpas" įsteigtas 1889 m. Zurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuvių bei. Leidžia Varpininkų Filisterių Draugija. Šiam numerioje rašo: Juozas Audėnas, Kazimieras Barėnas, Vaclovas Čižiūnas, Česlovas Gedgaudas, Petras Gudelis, Algirdas Gustaitis, Jurgis Jeronimas jr., Antanas Kučys, Vincas Maciūnas, Birutė Pūkelevičiūtė, Sofija Pūtvytė - Mantautienė ir Vaidievytė Mantautas.

Redaktorius — Antanas Kučys, 9032 Utica, Evergreen Park, Illinois 60642, USA.

Administratorius — Titas Briškaitis, 1214 N. 16 Ave., Melrose Park, Illinois 60160, USA. Dailes darbai: Dalia Rėklytė-Aleknie (viršelis), Česlovas Janušas (55, 56, 57), Janina

Monkutė - Marks (119, 120, T21, T22, 123), Antanas Dimžlys (74), ir Vladas Vildžiūnas (164, 165, 166, 167).

Sis "Varpo" Nr. turi 248 psl. Gaunamas pas administratorių Tita Briškaitį, 1214 N. 16 Ave., Melrose Park, Ill., 10160. Kainė nepažymėta.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" — toks yra pavergtoje Lietuvoje iš rankų į rankas slaptai platinamas leidinys. Teisingiau pasakius, leidiniai, nes jų iki šiol išėjo, berods, 8 sąsiuviniai. Septyni "Kronikos" numeriai buvo 1974 m. L.K. Religinės Šalpos - Rėmėjų, finansuojant prel. Juozui A. Karaliui, išleisti Čikagoje vienoje knygoje, pavadinus ją tuo pačiu vardu — "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika".

Tai nėra, kaip iš pavadinimo spręstume, kronika, vaizduojanti pavergtos Lietuvos katalikų Bažnyčios vidaus gyvenimą, kaip apie religinių organizacijų veiklą, atalidus, kurių skyrimus, katalikiškos spaudos reikalus ir t. t. Pavergtiesiems lietuviams katalikiškas tokie dalykai jau sunkiai ir įsivaizduojami. Dėl jų vargiai ar jau būtų kalėjimo ir įvairių persekiojimų kaina rizikuojama spausdinti bei platinti pogrindžio leidinį.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" yra religinio persekiojimo dokumentacija. Tai yra pavergtųjų skaudus šauksmas apginti bent tai, kas yra kiekvienam žmogui neliečiama brangenybė — sąžinė. Tai yra kovos ir rezistencijos kronika, kur surašyti faktai, kaip Maskvos primestas bolševizmas barbariškai braunas ir žmonių sąžinės reikalus ir kaip pavergtieji, naudodami teisėtus priemones, grumiasi su despotizmu.

Mokytojams bažnyčios lankyma laikomas dideliu nusikaltime: "Vilkaviškio vidurinės mokyklos mokytojai nei Briļi nei net po LTSR aukščiausiojo teismo sprendimo gražinti ją į darbą (kadangi ji buvo atleista tik už bažnyčios lankymą) neleidžiame mieste dirbti nei šlaives darbo". (67).

Vaikus mokyti poterių gali tik tėvai, bet ir tai niekam apie tai nepasakojant, nes ir jie gali susilaukti nemalonomų, o ypač jei jie yra tarnautojai. Gi mokyti poterių ar katekizmo kitų vaikų jau yra nusikaltime ir pagal įstatymus: "Naujoji Akmenė 1972 m. sausio 13 d. liaudies teisams nagrinėjo septyniadešimtmetės žagarietės Klepos Bičiūcaitės bylą. Ji nusikalto tarybiniais įstatymams, kadangi ruošė vaikus Pirmajai Komunijai..."

Teisams paskelbė nuosprendį, kad K. Bičiūcaitė vienieriems metams atimama laisvė. Paskelbus nuosprendį, milicininkai iškart senutę areštavo ir nuvezė į savo būstinę, kad daugiau negalėtų mokyti liaudies vaikų taip, kaip nori liaudis" (71).

Dėl religijos mokymo tardomai ne tik kunigai ir pasauliečiai, bet ir vaikai. Policija tardymus atlieka net mokyklose: "1971 - XII. 17 į Avilių aštuonmetę mokyklą pamokų metu atvyko Zarasų raj. prokuratorros tardytojas Bezusparis ir milicijos leitenantas Bagdonavičius.

Mokytojų kambario po vienu buvo tardomi mokiniai Bakutis, Razmanavičiūtė ir dvi seserys Jezenskaitės dėl rengimosi Pirmajai Komunijai 1971 m. vasarą... Mokiniams buvo pateikti klausimai: ar klebonas mokė? Kiek laiko mokė? Ką mokė?... Vaikai buvo tardomi maž-

Nėra jokios prasmės su rusais susitikti erdvoje, jeigu su jais negalima susitikti laisvėje, — sako lietuvių vaikų paruoštas apšviestas gardas, kurio vienas keturias savaites sauge sovietinis ptautuvas ir raudonarmėtis su ginklu. Gardas su kaliniiais buvo rodomas 1975 m. liepos 19 dienos eisenos metu Chicago didmiesčio. Nuotrauka Martyno Nagio

daug po valandų laiko; prieš paleidžiant turėjo pasirašyti surašytą protokolą. Atėjęs į klasę, Bakutis visą pamoką praverkė". (107).

Kad kunigams neleidžiama vaikų mokyti, tai gerai žinome iš Prienų vikaro kun. J. Zdebskio ir Girkainio parapijos klebono kun. P. Bubnio bylą. Jie abu atsėdėjo metus kalėjimuose, pastarasis net griežto režimo, už vaikų rengimą komunijai ar sutvirtinimo sakramentui. Jau retas savo pašaukimui ir kunigiškai pareigai ištikimų kunigų ten nebuvo tardomas ir vienu ar kitu būdu baudžiamas už vaikų mokymą ar net žaidimą su jais.

Meškūnų parapijoje, netoli Šiaulių, yra visoje šiaurės Lietuvoje garsus Kryžių kalnas. Ten stovėjo, sakoma, ne mažiau kaip 3000 kryžių, žmonių pastatytų įvairiomis intencijom. Ir štai koks buvo tų kryžių likimas:

"1962. IV. 5 anksti rytą prie Kryžių kalno atvažiavo mašinos. Nepažįstami vyrai pradėjo versti kryžius. Kryžių kalną naikino kariuomenė, milicija ir kaliniai. Medinius kryžius vietoje degino, o akmeninius ir cementinius daužė ir vežė į šiaurę. Pasakojama, kad juos panaudojo plento skaldai... Per vieną dieną buvo sunaikinti visi kryžiai.

Apylinkės kryžkelėse stovėjo milicininkai saugodami, kad žmonės nesuktų Kryžių kalno link. Netoli kalno stovėjo gimtluota sargyba; mat, bijota, tieudies 'brudėjimo'..."

1970. IX. 14 kun. Algirdas Mocius iš Lauksodžio parapijos bašas, kruvinomis kojomis, 65 km nešė medinį kryžių į Meškūcūtis ir Kryžiaus Iškauštini-mo dieną pastatė jį ateistų nusiautoje vietoje". (195).

Mokyklų mokiniai ne tik persekiojami dėl bažnyčios lankymo, bet net verčiami aktyviai kovoti prieš tikėjimą:

"Vidurinėse mokyklose sūbiu kitų būrelių turi veikti ir ateistų būrelis. Stojančių būna labai mažai, todėl mokytojai priverčta verčia mokinius dalyvauti ateistinio būrelio veikloje. Į šį būrelį dažniausiai paskiriama iš kiekvienos klasės po kelis atstovus. Kartais į ateistų būrelį surašo visus komjaunuolius, kaip antai, Pūnios vidurinėje mokykloje, o kartais — net aktyviai praktikuojančius tikėjimą mokinius, kad, dalyvaudami ateistinėje veikloje, 'persiaukletų'. (219).

Mokiniams negalima nešioti

jokio religinio ženklų, net ir po drabužiais giliai užslėptu. "Kronika" surašė daug atsitikimų, kaip pas mokinius buvo iekšoma ir atiminėjama maldaknygės, kryželiai, medallikai. Vienas iš jų čia cituojamas: "Mokytoja B. Gabriūnienė (Miežiškių vidurinėje mokykloje) 1972 m. spalio mėn. per vieną pamoką liepė berniukams išieiti iš klases, o mergaitėms atsisegti uniformų apykakles ir parodyti, ar neturincios kryželių. Pas vieną moksleivę suraudusi kryžė, mokytoja apibarė ją ir įsakė daugiau su kryželiu nesirodyti mokykloje". (315).

SPRENDIMO VALANDAI ARTEJANT

(Atkelta iš 4 psl.)

Naujienos yra dedikuotos lietuvių tautos laisvei ir demokratijai. Demokratijoje spauda tarnauja — veiksniam, mūsų atovečiams, kurie yra atsakingi už savo valdžios ar veiksnio veiklą. Demokratinė spauda nebijo iškelti opių klausimų, pažvelgti tiesiai į akis ar išpėti visuomenę apie artėjancius pavojus. Tuo tarpu diktatūrinė spauda tarnauja savo ideologijos, partijoms ar sąjūdiams. Netolima ateitis turės patvirtinti, ar Naujienos stovi tiesos sargyboje ar ne, nes vargu ar atsirastų kitas lietuviškas spaudos organas, kuris išdrįstų tapalinti išdėstytas mintis.

(Pabaiga)

Savo namie vaistų spintelė reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bontunes ir nuaplauti lentynas; patikrinti visus užrasus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokiu vaistų frūktu ir juos papildyti, kad būtų bet kokiam netikėtumui pasirodes.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKALTYTI "NAUJENAS"

Lietuvos kariuomenės karininkui
A. A.
NAPOLONUI BINDERIUI
mirus,
gilia užuojautą reiškiamo Jo žmonai Janinai, dukrai Anelei, žentui Viktorui Semkei, jų dukrytei Viktorutei, dukrai Nijolei ir žentui Tomui Daugirdui.
S. A. Zukas

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENA DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Giedokite Viešpačiui naują giesmę ir giriančią giesmę šventųjų bendruomenėje. Dievo aukštinaimai tebūna jūsų burnose".
Psalmė 149:1, 6.

Dabar šventieji gali girti Dievą protinčiau negu kada nors pirmiau. Šiandien mes geriau pažinome Viešpaties charakterį ir jo sumanymus ir nutarimus dėlto, kad jau dingo daug nesupratimų, paslapčių ir neaiškumų. Dabar Dievo žodis prašyto daug vesiausi. Beliko nedaug tokių kurie dar skelbia melagystes apie amžinąsias kancias ar kitokius klaidingus velnių pamokslus. Kurie yra susipažinę su Dievo Žodžiu, tie kalba apie Dievo melle, jo šiminti, teisingumą ir galybę. Džiugaudami jie skelbia gerąsias ir linksmąsias Dievo karalystės žinias.

Vieš žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNAS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MĄŠROMS VIETA
Rēpublie 7-8686 Rēpublie 7-8881

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIL
MAS DIENA
IR NAKTLI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTE
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Rēpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Vīrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-9111

**ŠALIN MELAS IŠ MŪSŲ
KATALIKIŠKOS SPAUDOS!**

P. STRAVINSKAS

1975. VI. 20 d. "Drauge" Vy-
tautas Kutkus paskelbė savo
meluojančią teisybę, kad JAV
LB susitarimo su ALTo dėl dar-
bų pasidalinimo niekad nesą-
buvo, kad tas kaikiurių dabar
hendrybėmis nurodomas susi-
tarimas esąs "tikras muilo bur-
bulas".
Iš Dr. VI. Šimaičio praneši-

mo Chicago Lietuvos Spaudos
Klubu susirinkime (kurio pa-
grindines mintis atpasakojo
1975. VII. 17 ir 18 d. "Naujie-
nose"), taipgi ir iš ALTo 1951
m. suvažiavimo rezoliucijos
Bendruomenės klausimu (mano
pateiktos ir "Naujienuoms" pir-
mesniuose dviejuose spaudos
gabaluose) vis dėlto paaiškėjo,

**SKAMBINKITE DABAR
I VERTINTI
JŪSŲ NAMĄ**

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-to)

254-8500

MEMBER

RELO
Inter-City Relocation Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VI-
SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR
7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

GEROS DOVANOS

**ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŅOSE"
SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:**

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. \$3.00
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES.
Kelionės po Europą išpūdziai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SĄLDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo
įrankiais. Ilgų metų patirtis.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS šiemet sūėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo
Amerikos lietuvių dienraščio steigėjas bei lietuviškos spaudos pirmū-
nis ir atliekantis būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos skel-
bimam Naujienų platinimo vajus.
NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę,
neįdamas ir nesidėdamas į sandėrus su okupantais ar jų igalio-
dais.
NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institu-
cijas ir remia visų lietuvių bendruomenės darbus bei tikslus.
NAUJIENOS atstovauja tylaiajį lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retori-
kos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos
ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujie-
nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.
Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą
skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos
spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprenumeruojant Naujienas tik su dar-
dine tolmesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos,
tarp pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lie-
tuviškų reikalų renesanso.
KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00,
trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams
— \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio-
se — \$31.00 metams. Susipažinimui siūnčiamas savaitį nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio
vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.
 Vajaus progą prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipaži-
nimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____
ADRESAS _____

MAINTENANCE MECHANICS

2nd SHIFT

3:00 P. M. TO 11:30 P. M. NIGHT SHIFT PREMIUM.

Excellent Opportunities In Our Modern Plant For Experienced Maintenance Men,
Who Have Electro-Mechanical Background In Maintaining Food Processing Ma-
chinery. Will Consider Individuals With Previous Experience in Fork-Lift Truck
Repair, Ammonia Refrigeration or Welding.

PROVEN MECHANICAL ABILITY ESSENTIAL

Call Mr. Hines For An Appointment — 376-6789

**PETER ECKRICH
& SONS, INC.**

3750 So. LITUANICA AVE.
(An Equal Opportunity Employer)

Outstanding Company

Paid Benefit
Program

kad tas JAV LB ir ALTo susi-
tarimas tikrai buvo.

Jei "Draugui" rūpėtų tikra
tiesa, tai jo redaktorius turėtų
dabar tą Vytauto Kutkaus pa-
skelbtą netiesą atšaukti.

Bet ar jis tą padarys?
Niekuomet! Kiek jis tame
savo laikraštėje yra prisiskelbęs
visokiausių išmisių, neteisųjų
ir melų, tai jų, anot tos pasa-
kos "nei jaučio skūroj nesura-
šysy". Kada gi jis riet aiškių
aiškiasių netiesų, melų yra at-
šaukęs?! Tik pagalvokite, ką
jis yra padaręs su Lietuvių
Spaudos Klubu, leidęs savo lai-
kraštėje Rūlilai prirašyti apie tą
mūsų Klubą visokiausių neteis-
bių ir melų ir neleidęs klubui jų
aitaisyti.

Tai mūsų "spaudos etika" ir
"pavyzdingas" katalikiškos
spaudos redaktorius! — ar ne?!
Dar ateina diena, kada jo spau-
dos nusikaltimai bus atidengti
ir parodyti visiems saulės švie-
soje.

Dabar žiūrėkite, kokia žur-
nalistinė žonglerystė padaryta
su Vytauto Kutkaus paskelbtą
"Drauge" meluojančią teisybę.

Vos tik buvo tas Kutkaus
melas paskelbtas "Drauge",
tuojau pat jį stvėrė PLB "Pa-
saulio Lietuvis" ir persispausdi-
no net kursyvu (kad skaityto-
jai atkreiptų daugiau dėme-
sio).

Ir dabar, va, tas melas jau
garsinamas visame laisvajame
pasaulyje, kur tik yra lietuvių,
gaunančių "Pasaulio Lietuvių".

Ir taip daroma nuolatos, sis-
temiškai, sąkyčiau, organizuo-
tai, kaip atrodo, tų redaktorių
išankstiniu susitarimu.

Šitame organizuoto melo
skleidime dalyvauja ir kiti mū-
sų katalikų laikraščiai, reda-
guojami kunigų ir vienuolių,
ypač pranciškonų "Darbinin-
kas".

Kitiems tas dalykas gali ir
nerūpėti, bet mums lietuviams

katalikams, negalima dėl to ty-
lėti. Todėl ir kelkime savo
balsą prieš visokius melus mūsų
katalikiškoje ypač kunigų ir
vienuolių redaguojamoje spau-
doje.

Tiems mūsų spaudą redaguo-
jantiems kunigams ir vienuo-
liams priminkime jų, greičiau-
sia pamirštus, ar nepaisomus.
Kristaus žodžius, kad "ten, kur
viešpatuoja velnias, ten viešpa-
tauja melas, nes velnias yra me-
lagis ir melo tėvas" (Jono 8,
45).

Visi, kaip vienas, melą sklei-
džiantiems katalikų spaudos
bendradarbiams ir redaktoriams
pasakykime:

Šalin melas iš mūsų katali-
kiškos spaudos!

TRUMPAI

— Brolis Timotiejus, O. S. P.,
iš garsaus Čenstakovo vienuoly-
no, Doylestown, Pa., domisi
lietuviška spauda, o per ją ir
lietuvišką gyvenimą bei seno-
sios tėvynės ir išeivijos reika-
lais.

— Aldona Brusokienė iš Cice-
ro persikėlė į Marquette Parko
aplinkę, Alfonso Gailius iš-
vyko atostogų į Hilstrom reso-
rtą, Spooner, Wis. Ponia Anna
Salčiūnas iš Los Angeles išvyko
į Glendale, Cal.

— Šianakt pietryčių padan-
gėje bus matomas metinis me-
teorių kritimas — lietus, kuris
tęsis iki liepos 31 d. Vidutiniai
krenta apie 20 meteorų per va-
landą, o didžiausias kritimas
bus antradienio vidunaktį.

— Valė ir Ričardas Jurgaičiai
išrinkti Marquette Mjdwet Gar-
den S-ty biuletenio redaktoriams.
Draugijoje reikišias ir daugiau
lietuvių, gėlių ir darželių mė-
gėjų.

— Roosevelto universitetas šį
rudinį įveda už akių dėstymo
studijas asmenims virš 25 metų,
negalintiems dėl įvairių prie-
žasčių išeiti iš namų. Tą uni-
versitetą yra baigę daugelis Chi-
cago lietuvių.

— Dana Bruiniūtė iš Ever-
green Parko ir Patricia Lato-
žaitė iš Palos Heights yra Trini-
ty aukšt. mokyklos garbės mo-
nių sąrašuose su visais "A"
pažymiais.

— Jonas Butvila iš Marke-
te Parko aplinkės baigė inform-
acinę inžineriją magistro
laipsniu Illinois universiteto
Circle campus, Raimondas Vai-
čaitis baigė tuo pat laipsniu so-
cialinius mokslus.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

— Lietuvos vokiečių laikra-
stis "Die Raute" žiniomis Han-
noverio savaitraštis, turis 325,
000 skaitytojų, paskelbė gra-
žiausios mergaitės toje apygar-
doje rinkimus. 23,000 balsavo
ir išrinko didžiausia balsų per-
svara kilusią iš Lietuvos Miją
Jakobas. Ji yra 18 m. amžiaus,
blondinė, pilkai žalių akių,
mėgsta virti, ypatingai baršius.

**AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS**
Greitas ir sąžiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9543 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

**PUSMEČIUI 60 DOLERIŲ
(10/20/5/UM)**
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVICIUS 778-2233

**NAMŲ ĮKAINAVIMAS
NEMOKAMAI**
Turime pirkėjus.
J. BACEVICIUS
Tel. 778-2233

**LIETUVIS
DAŽYTOJAS**
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dato namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.

Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos
WOLF LAKE RESORT,
OXFORD, WISCONSIN
Family vacation housekeeping lake-
front cottages with best spring fed
lake near Dells. No motors-allowed.
Good fishing, swimming, safe beach,
playground.
608 — 586-4186

BUSINESS CHANCES
Biznio Proga
DEL LIGOS parduodama grosernė ir
mesos krautuvė, įskaitant visus iren-
gimus ir produktus atsargas. Ši gera
bizni daranti šeimos krautuvė virš 50
metų buvo vienoje vietoje Brighton
Parke. Informacijų kreipkitės telef.
LA 3-9090 nuo 10 val. ryto iki
6 val. vakaro.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai
19 CUBIC FT. FROST FREE
REFRIGERATOR
with gigantic deep freeze at bottom.
\$250. Self defrosting 17 cubic ft.
refrigerator with large freezer com-
partment, adjusting shelves — \$140.
264-6688.

LADIES GENTLY WORN
CLOTHING.
better dresses, sizes 12—14, from
\$1 & up. Shoes, some new sizes,
7—8 1/2 B width, 50 c. & up. Throw
pillows 35 c. Throw rugs 75 c. Se-
wings rocker \$12. Also more than
1,000 miscellaneous items.
264-6688.

— Naujienas galima užsisa-
kyti telefonu, skambinant ad-
ministracijai darbo valandomis.
Taip pat kviečiama skambinti
arba rašyti prašant siųsti susi-
pažinimui. Platinimo vajuas
proga Naujienos yra siūnčiamos
susipažinimui 2 savaites
nemokamai pagal gautus pagei-
davimus ir galimų skaitytojų
adresus.

◆ Floridoje, Sapphire Sea Mo-
tel vasarnamy, reikalinga mote-
ris ir vyras motelio darbam.
Butas ir geras atlyginimas. Ra-
šyti:
V. Tomkus,
Sapphire Sea Motel
A. I. A. 700 Ocean Dr.
Juno Beach, N. Palm Beach,
Florida 33408.
Įsidėmėtina naujas motelio
telefonas:
Area code 305 626-2444.
(Pr).

◆ Venecuelos lietuvių gegužinė
įvyks sekmadienį, liepos 27
d., Bruzgienės sode, Kean
Ave. prieš lietuvių Tautinės ka-
pines, Justice, Ill. Gros Ramo-
nio orkestras. Veiks Laimės šū-
nilynys. Bus kepmi tradiciniai
Venecuelos steikai — parija-
barBQ. Atsigaivinimui veiks
baros. Visi laukiami atsilan-
kant praleisti keletą valandų ty-
rame ore. Pradžia 12 val.
(Pr).

◆ Čikagos žurnalistų balius
Union Pier Lietuvių salėje šį
šeštadienį prasidės 8 val. Pro-
gramą atliks: Joana, Ramunė ir
Teresė Drutytės. Gros Ažuolo
Stelmoko orkestras. Ponų Ci-
vinskių "Terros" puikioji vază ir
dail. A. Petrikonio paveikslų
laimės laimingoji "Onutė" savo
vardadienio progą. Svečiai bus
vairinami žvynienės ir Kuraus-
kienės keptu tortu. Visi atosto-
gautojai kviečiami L. Ž. S-gos
Čikagos skyriaus linksmai pra-
leisti šv. Onos vakarą. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIMS
DEL VJSU INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MŪRINIS BUNGALOW ant 43' skly-
po. Centr. šilddymas. 64-ta ir Whipple.
Nebrangus.
2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30'
sklypas. Centrinis šilddymas kiekvie-
nam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTŲ: 2 po 4. 2 po 3 ir 3 kamba-
riai sklepe. 2 auto garazas. Centri-
nis šilddymas. Geros pajamos, gera
gyventi vieta.
10 BUTŲ MŪRAS. Naujas šilddy-
mas. Geros pajamos. Dideli kamba-
riai.
2 BUTŲ TVIRTAS MŪRAS ir mūro
garazas. Šviestas 2x8 kamb. butai.
Poilso kambariai sausam beisman-
te, prie parko. \$26,800.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

BEVERLY SHORES, ant Broadway
skubiai parduodamas sklypas.
Tel. (312) 254-1136 arba
(219) 879-5097

KITUR ISSIKELIANTIS
SAVININKAS
turi skubiai parduoti Tinley Parke
esantį gražų namą su dideliu sklypu.
Daug medžių ir vaismedžių.
Skambinti
532-6241

2 STORY BRICK
20 years old, 3x4. Gas hot water
heat, garage. Many extras. Good
income. Near 71st and Rockwell.
\$38,900.
JANIS
778-6177 or 581-2787.

— Bruno Janis, senosios kar-
tos Amerikos lietuvių, sėkmingai
verčiasi nekilnojamo turto
pirkimo - pardavimo patarna-
vymais. Jo įstaiga, Janis Real-
ty, yra Marquette Parko apylin-
kėje, 2650 W. 63rd St.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS,
PARDAVIMAS,
BALYS BUĐRATIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir
perstatau senus visų rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogu rinas (gutters).
Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 SO. WESTERN AVE,
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

◆ Elektros įvedimai, pataisy-
mai. Turiu Chicago miesto lei-
dimą. Dirbu ir užmiestičiuose.
Dirbu greit, garantuoti ir sąži-
ningai.
Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559. (Pr).

◆ Visų rūšių namų apšildy-
mo specialistas JOHN PUCETA.
Telefonas 925-4661. Sk.

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

Didžiausias kailių
pasirinkimas
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
NORMANA
BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-3980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660